

De Vergulde Swaen Medelingenkrant

Jaargang 1 nr. 1

mei 2003

Verlang niet dat alles zoo geschiede als gij wilt.

Oudheidkamer "De Vergulde Swaen"

Rotterdamseweg 53 - 55

tel. (078) 612 5 681

tevens Secretariaat Historische Vereniging Zwijndrecht

Financiële zaken

Eind februari 2003 zijn met de uitnodiging voor de algemene ledenvergadering van 26 maart de acceptgirokaarten voor betaling van de contributie verzonden. Tot medio mei hebben 425 leden van de 525 de contributie betaald. Velen hebben meer dan de minimum contributie betaald, iets waarvoor het bestuur U zeer erkentelijk is.

Voor zover U de contributie nog niet hebt voldaan, roept het bestuur U op dit alsnog te doen. Bent U onzeker over die betaling of hebt U de acceptgirokaart niet ontvangen wilt U dan met de penningmeester contact opnemen? (zie adres en telefoonnummer elders in deze mededeling).

In de genoemde ledenvergadering zijn de balans, de verlies- en winstrekening van 2002 en de begroting 2003 aan de orde geweest en waar nodig toegelicht. Over 2002 was er een batig saldo van €2.300,-. Het banksaldo per 31 december 2002 bedroeg € 15.700,-. De begroting 2003 sluit met een overschot van € 65,-. Inmiddels staat medio mei voldoende (spaar)geld op de diverse rekeningen en kunnen we wat dat betreft vertrouwen hebben in de toekomst.

Koen Boot
Penningmeester Historische
Vereniging Zwijndrecht

Uit/van het bestuur

"Mededelingen" in een nieuwe jas.....

Zoals U ziet heeft ons mededelingenblad een andere vorm gekregen, zowel ten aanzien van lay-out als redactioneel.

Daar zijn een tweetal redenen voor. In de eerste plaats denken we hiermee Uw aandacht voor de inhoud van ons blad te vergroten en daaruit voortvloeiend de band met onze leden te verstevigen. Bovendien kunt U kennismaken van de werkzaamheden van onze vrijwilligers.

Daarom ook informatie over hun werkzaamheden die u zeker zal interesseren en wellicht u zal doen besluiten toe te treden tot ons vrijwilligerskorps. Want er is altijd wel een interessegroep die gaarne gebruik wil maken van uw capaciteiten. En uit ruim 500 leden moet het toch mogelijk zijn een forse groep medewerkers te rekruteren?

De afgelopen maanden waren hectische maanden: Een tiental lezingen over de Watersnood, speciaal voor de groepen 6 tot en met 8 van de basisscholen, een drietal lezingen door Lucien den Arend en twee lezingen over Ringdijk IV door Arie Slobbe. Daarbij natuurlijk de exposities rond de Watersnood van 1953, met een overweldigende belangstelling en de afscheidsexpositie van Lucien den Arend. Nu staan de boerderijen op het programma: Dit in het kader van "het jaar van de boerderij". De expositiecommissie zal zich ongetwijfeld, zoals gewoonlijk, totaal inzetten om ook deze expositie tot een succes te maken. We hopen ook voor deze expositie op Uw belangstelling.

Overigens, mocht U zich willen melden als vrijwilliger, dan kunt U gebruik maken van de adressen, die elders in dit blad zijn vermeld. Wij horen gaarne van U !!

Piet van Rietschoten, voorzitter.

*Ergens aan de dijk, Heerjansdam
Aquarel 1968, Lucien den Arend*

Nieuws uit/van de werkgroepen

Archeologie (door Alexandre v/d Berg)

Het museum heeft een aparte werkgroep die zich bezighoudt met het schoonmaken, restaureren en beschrijven van vondsten, het houden van opgravingen en archeologisch begeleiden van bouwwerkzaamheden, en het bijhouden van een vondstenregistratie en vindplaatsenkaart van de Zwijndrechtse Waard. Ook verschijnen er artikelen over opgravingen en vondsten, worden lezingen gehouden en zijn er een aantal vitrines met vondsten in het museum. Kom eens kijken!

Genealogie (door Marja van Twist)

De laatste maanden is de werkgroep actief geweest op een aantal fronten.

Als eerste was daar de uitbreiding in de persoon van Bert van Es. Hiermee is een stimulans gekomen in het gebruik van de computer voor de werkgroep. Onder andere wordt er actief gezocht naar een genealogieprogramma om de werkzaamheden te ondersteunen.

Met name in de wintermaanden is een flinke sprong gemaakt in het bijwerken van de verzameling rouwadvertenties. De heer Bas van der Linden is een 15 jaar geleden begonnen met het ordenen en inplakken van een toen bescheiden verzameling rouwbrieven en -advertenties en is hiermee nog steeds enthousiast bezig. Een niet geringe klus, waarvoor we hem erg dankbaar zijn. De waarde van de verzameling ligt in het feit, dat er aanknopingspunten voor een genealogisch onderzoek in gevonden kunnen worden. Voor gebeurtenissen in het recente verleden zijn de akten van de Burgerlijke Stand niet in te zien, terwijl soms de bronnen binnen de familiepapieren ontbreken. Dan kan een rouwadvertentie informatie leveren omtrent eventuele naaste familie, een geboortedatum of soms zelfs een plaats. De verzameling wordt nog steeds uitgebreid. Diverse mensen houden de kranten bij en knippen de advertenties uit die betrekking hebben op personen uit Zwijndrecht en omgeving. Dit vereist een continue alertheid, waarvoor hartelijk dank. Ook degenen die hiermee kort geleden zijn gestopt, na diverse jaren met de schaar in de hand de krant te hebben gelezen, heel hartelijk bedankt!! Een andere grote dank u wel gaat naar de gemeente. Op 14 mei is de symbolische overdracht geweest van de microfiches met de burgerlijke stand gegevens van de gemeente Zwijndrecht. Hierop staan de akten van geboorte, huwelijk en overlijden, die met een speciaal leesapparaat kunnen worden gelezen. We mochten een nieuw leesapparaat ontvangen die de mogelijkheid heeft om aangesloten te worden op een printer. Zo kan betrekkelijk eenvoudig een kopie van een akte worden verkregen.. Het is de bedoeling dat in de eerste week van juni het leesapparaat geïnstalleerd wordt, waarna we binnen de wet op de

privacy alle mogelijkheden binnen de vereniging hebben om genealogisch onderzoek te doen. Dat we hier heel blij mee zijn, behoeft geen betoog!

Tijdens de openingstijden van het gebouw en op de interesseavonden bent u van harte welkom om familieonderzoek te verrichten. Het is wel verstandig om hiervoor een afspraak te maken.

Informatiecentrum (door Koen Boot)

In het informatiecentrum zijn diverse boeken verkrijgbaar die in het verleden door de Historische Vereniging zijn uitgegeven. Ook het boek over Clement Bezemer alsmede de Watersnoodbrochure is nog voorradig. Verder verkopen we Zwijndrechtse theelepeltjes, genummerde en gesignde reproducties van aquarellen van Lucien den Arend, diverse (kunst)kaarten, en waardebonnen van de Vereniging. Handig voor verjaardagen.

Interesseavonden

Elke derde dinsdagavond van de maand is De Vergulde Swaen open voor de Interesseavond. Iedere geïnteresseerde kan komen om

- iets te doen met archeologie
- iets te doen met genealogie
- onderzoek te doen
- kennis te maken met of praten over het werk van de Historische Vereniging
- van gedachten te wisselen met bestuursleden
- ..... (vul maar in)

De werkgroepen kunnen er hun energie kwijt, maar ook geïnteresseerden. Bovenal is het ook een avond voor de leden van de Historische Vereniging. Immers is De Vergulde Swaen hun "clubgebouw".

Vrijwilligers

Hartelijk bedankt.

Op 10 april mochten wij gedenken dat wij 40 jaar geleden in het huwelijk traden.

En op 3 mei hebben wij dat feit in de vorm van een borreluurtje gevierd in de Vergulde Swaen met een groepje vrijwilligers, enkele vrienden en bekenden.

Wij vonden het fijn om ons feest op deze manier met jullie te mogen vieren. Het was een gezellig en geslaagd samenzijn en hopen dit over (10 jaar?) nog eens met jullie te vieren.

Wij willen daarom iedereen bedanken die op welke manier dan ook heeft meegewerkt om dit borreluurtje tot een succes te maken.

✓Vrijwilligers en bestuur bedankt voor de kado's en de bloemen.

Anken Bert Leusink

Bestuursleden HVZ

Dagelijks Bestuur:

Pieter A. van Rietschoten, Rotterdamseweg 187, 3332 AH, tel. 6123384, voorzitter.
Clement J. Blacquièrre, Volgerland 4. 3332 KS, tel. 6122294, secretaris.
Coen H.J.K. Boot, Welhorst 47, 3332 RP, tel. 6126391, penningmeester.

Overige bestuursleden:

Daan Groeneveld, Burg de Bruinelaan 16, 3331 AE, tel. 6123273.
Ada A. Boshuizen, Koninginneweg 36, 3331 CE, tel. 6126167.
Marcel J.A. Deelen, Koninginneweg 30, 3331 CE, tel. 6128905.
Leen Tempelaar, Schoutweg 7, 3331 KN, tel. 6194573.

Contactpersonen:

Archeologie: Alexandre van den Berg.
Genealogie: Marja van Twist.
Exposities: Marcel Deelen.
Reserveringen: Daan Groeneveld.
Infowinkel: Coen Boot.

Telefonisch te bereiken via 078-6125681:
De Vergulde Swaen,
Rotterdamseweg 53-55, 3332 AC Zwijndrecht.

Openingstijden De Vergulde Swaen:

Woensdag 10.00 - 16.00 uur.
Zaterdag 10.00 - 16.00 uur.
Zondag 13.00 - 16.00 uur.

Van de penningmeester DVS

Op de vergadering van het stichtingsbestuur zijn de jaarcijfers over 2002 vastgesteld.

Voordat De Vergulde Swaen op 14 december 2001 haar deuren opende, was er achter de schermen al veel werk verzet. Het bestuur heeft zich ingespannen om geld in te zamelen bij instanties waarvan verondersteld werd dat zij de (Zwijndrechtse) historie een warm hart zouden toedragen. Dit heeft geleid tot een aantal grote donaties, waardoor alles wat zich momenteel in het pand bevindt, is betaald. Daarnaast is de exploitatie van het pand voor de eerste jaren verzekerd door een financiële bijdrage van de gemeente Zwijndrecht.

Desondanks was een en ander toch een avontuurlijke onderneming. Een groot oud pand brengt altijd kosten met zich mee, en bovendien daarnaast zijn en waren er een hoop wensen te vervullen.

Nu het eerste jaar achter de rug is, kunnen we vaststellen dat De Vergulde Swaen in financieel opzicht zich in goede welstand bevindt.

Doordat veel van de werkzaamheden door vrijwilligers zijn uitgevoerd, met materialen die veelal voor weinig tot niets zijn verworven, kon het pand in allerlei opzicht zonder geldelijke pijn verbeterd worden.

Daarnaast is er een aantal bedrijven die de stichting jaarlijks financieel ondersteunen: de Vrienden van De Vergulde Swaen.

Als laatste, maar zeker niet als minst opvallende punt, kan opgemerkt worden dat door de grote aanloop er een mooie opbrengst is behaald in de gelagkamer. Dit heeft er voor een belangrijk deel voor gezorgd dat het eerste jaar met positief saldo kon worden afgesloten.

Ook hier gold dat de grote vrijwillige inzet en scherpe inkoop het karakter van de Vergulde Swaen bepaalden.

Concluderend : het jonge zwaantje heeft een gezond jaar achter de rug, waarin door de inzet van velen vast wat vet is gekweekt voor de volgende jaren. Omdat met name de gemeentelijke subsidie zal gaan afnemen, zullen we allen onze best moeten doen, om ook in de toekomst het dier gezond te houden.

Hans Wendt
penningmeester stichting De Vergulde Swaen

Aanwinsten

Bijna wekelijks zijn er bezoekers die, geïnspireerd door hetgeen ze in het museum zien, zeggen dat ze thuis ook nog wel wat hebben. Of vragen of we misschien interesse hebben in dit of dat. Meestal hebben we die interesse wel.

Bijzondere aanwinsten in de afgelopen vier maanden zijn een antieke linnenkast, een lepeldoosje van juwelier Siebenrok, een houten staatnaambord "Ringdijk" (wie weet hierover meer informatie?), de klok uit de garage van Kees van Nes (Veerplein) (hangt nu bij de balie), een gietijzeren lederpers van een schoenmaker die in een huisje met rieten dak woonde aan de Lindtsedijk, tussen de brug en de kerk (naam?), diverse papieren van de (kraam)zusters Visser, de houten muziekstandaard van Clement Bezemer (was achtergebleven in het pand aan het Veerplein bij de verkoop aan dhr. den Arend in 1962).

WAT ZOEKEN WE NOG

Keukengerei van gewolkt email, glazen van Zwijndrechtse verenigingen, een oude fauteuil of rookstoel.

En nog steeds een theekastje en een oude wandklok voor de stijlkamer.

Exposities

Februari 2003 – vijftig jaar na de Watersnoodramp

De watersnoodexpositie, die eindigde op 23 maart, was een enorm succes. De tentoonstelling steeg uit boven de voorgaande expositie van Clement Bezemer. Redenen hiervoor zijn onder meer dat het onderwerp enorm leefde, mede dankzij de nationale herdenking, en dat de foto's veel aantrekkingskracht uitoefende op de Zwijndrechtse; en tevens doordat steeds meer mensen de weg naar De Vergulde Swaen weten te vinden.

De tentoonstelling van Clement Bezemer trok 1300 bezoekers, die van de watersnoodherdenking telde er 2500 waarbij ook nog eens een aantal klassen gerekend mogen worden. Bijna alle brochures (oplage 350) zijn verkocht.

Het archief van de Historische vereniging Zwijndrecht werd tevens rijkelijk aangevuld met foto's van particulieren. Waarvoor dank.

Afscheidsexpositie Lucien den Arend, internationaal beeldhouwer en schilder

Op 28 maart werd de afscheidsexpositie van Lucien den Arend officieel geopend en deze tentoonstelling liep tot 26 mei.

Te zien waren vroege schilderwerken (jaren zestig en zeventig) van Zwijndrechtse plekken, maquettes van landschapskunstwerken, enkele grotere sculpturen alsmede foto's van beelden.

Een kleurenbrochure met daarin een biografie en diverse afbeeldingen begeleidde de expositie.

Van de reproducties van enkele aquarellen (gelimiteerde oplage van 20 stuks, genummerd en gesigneerd) zijn nog exemplaren beschikbaar.

Jaar van de boerderij.

Het jaar 2003 is officieel "het jaar van de boerderij". Daar konden (en wilden) we dus niet omheen. Vanaf juni wordt dit thema in verschillende exposities weergegeven gedurende de zomer.

Begonnen is met een overzicht van Zwijndrechtse boerderijen. Gaandeweg de zomer wordt de nadruk gelegd op boeren- en tuindersleven, vroeger.

Materiaal, ideeën en suggesties zijn nog altijd welkom.

Inmiddels beschikt de Historische Vereniging over een aantal mooie foto's van diverse boerderijen en het daarbij behorende landleven. Voor de expositie wordt echter nog gezocht naar wat geschiedenis achter de bouwwerken. Wanneer werd een boerderij gebouwd, wanneer (eventueel) gesloopt, wie woonden er, wat gebeurde er aan bijzonderheden. Ongetwijfeld leven er onder de Zwijndrechtse bevolking nog diverse herinneringen. Ieder die details weet over dit onderwerp, is van harte welkom ze met ons te delen.

Sinds eind vorig jaar is de kelder ingericht tot kaaskelder. Hiermee werd niet alleen het overvolle depot ontlast, ook kan hierdoor de (vochtige) lucht in de kelder beter circuleren.

Bezoekers (en medewerkers) zijn erg te spreken over de ouderwetse uitstraling.

Zwijndrechtse bedrijven van 19toen tot nu, deel 3

Vanaf oktober staan weer twee bedrijven centraal. Dit keer zijn dat de honderdjarige Broedertrouw en Grootint. Ook aan de 25-jarige Moerdijkbrug wordt in dit verband wat aandacht besteed. Meer hierover in de volgende Mededelingenkrant.

Colofon

"De Vergulde Swaen Mededelingenkrant" is een samensmelting en voortzetting van de "Mededelingen" van de Historische Vereniging Zwijndrecht, en "De Vergulde Swaen Vrijwilligerskrant".

Het is een uitgave voor en door de leden van de Historische Vereniging en vrijwilligers die zich inzetten voor oudheidkamer De Vergulde Swaen en verschijnt vier keer per jaar. Overname van tekst is alleen toegestaan met bronvermelding. Aan de publicaties in deze krant kunnen geen rechten worden ontleend.

Kopij voor volgende krant uiterlijk **15 augustus** inleveren.

Redactie: Marja van Twist en Marcel Deelen
Redactie-adres: Rotterdamseweg 55, 3332 AC
E-mail: Marja-Jan.Twist@inter.NL.net of
sujamarcel@hotmail.com
Oplage: 550 exemplaren op A4-formaat.